

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Глухівський національний педагогічний університет
імені Олександра Довженка
Відокремлений структурний підрозділ
«Професійно-педагогічний фаховий коледж
Глухівського національного педагогічного університету
імені Олександра Довженка»

Циклова комісія технологічної освіти
СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Стандартизація та управління якістю продукції сільськогосподарського
виробництва

Код дисципліни	ВК
Освітній рівень	фахова передвища освіта
Статус дисципліни	вибіркові компоненти ОПП (за вибором здобувача фахової передвищої освіти)
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка
Спеціальність	015 Професійна освіта
Освітньо-професійна програма	Професійна освіта (Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології)
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 академічних годин)
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття
Форми контролю	залік

Інформація про викладача

Викладач (ПІБ, науковий ступінь, вчене звання, посада)	Малишева Неля Вікторівна, викладач вищої кваліфікаційної категорії
Контактний телефон	0997952787
Е-шай:	Nelyamalysheva10@gmail.com
Профіль викладача	https://ppk.gnpu.edu.ua/pro-koledzh/metodychna-ta-naukova-robota/czk-tehnologivi-osvity/malysheva-nelya-viktorivna/
Консультації	ПОНЕДІЛОК 15.00-16.00

1. Анотація курсу

Місце освітнього компонента (ОК) в ОПП:

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Стандартизація та управління якістю продукції сільськогосподарського виробництва» - наука про теоретичні основи стандартизації; основи управління якістю продукції; методи визначення якості продукції сільськогосподарського виробництва.

Мета: Ознайомлення студентів із принципами, методами та сучасними підходами до стандартизації та управління якістю продукції у сфері сільськогосподарського виробництва.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- вивчення національних та міжнародних стандартів у сільськогосподарському виробництві;
- формування навичок оцінки якості сільськогосподарської продукції та послуг;
- освоєння методів сертифікації та контролю якості;
- аналіз ефективності систем управління якістю на сільськогосподарських підприємствах.

Очікувані результати навчання:

В результаті вивчення дисципліни студенти будуть знати:

- теоретичні основи стандартизації;
- основи управління якістю продукції;
- методи визначення якості продукції сільськогосподарського виробництва;
- показники якості, які закладені у чинних нормативних документах на різні види сільськогосподарського виробництва;
- основи сертифікації продукції сільськогосподарського виробництва;

вміти:

- користуватись навчальною, методичною та науковою літературою зі стандартизації ;
- застосовувати необхідні методи для визначення якості продукції;
- визначити якість продукції (цільове призначення);
- застосовувати на виробництві різні види контролю;
- практично застосовувати в конкретних умовах виробництва чинні нормативні документи;
- готувати партію продукції до процедури сертифікації

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері сільськогосподарського виробництва, що передбачає застосування теоретичних основ стандартизації, сертифікації та управління якістю продукції. Формування

навичок аналізу, контролю та впровадження сучасних систем управління якістю відповідно до національних та міжнародних стандартів, забезпечення безпеки та ефективності сільськогосподарських процесів.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК4 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології

ЗК5 Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності

ЗК7 Здатність працювати в команді

ЗК8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

Спеціальні компетентності (СК):

СК6 Здатність здійснювати ділові комунікації в професійній сфері.

СК7 Здатність використовувати в професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук в галузі аграрного виробництва.

СК9 Здатність розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані із виконанням необхідних розрахунків, конструюванням технічних об'єктів у галузі аграрного виробництва.

СК10 Здатність здійснювати професійну діяльність відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

СК11 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

Пререквізити:

Попередні компетентності, необхідні для вивчення освітнього компонента, формуються під час засвоєння ОК «Безпека життєдіяльності та охорона праці», «Основи екології», «Економіка галузі», «Матеріалознавство», «Технологія та організація виробництва галузі», «Загальні технології харчової промисловості».

Програмні результати навчання (РН):

РН1 Застосовувати нормативно-правові документи, міжнародні та національні стандарти і практики, галузеві стандарти професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі та закладах професійної (професійно-технічної) освіти.

РН3 Вільно спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово, володіти культурою мовлення, логічно викладати думки фаховою державною та іноземною мовами.

РН4 Самостійно планувати й організувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти відповідно до вимог охорони праці виробничої санітарії та пожежної безпеки.

РН5 Використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології, для пошуку обробки та аналізу інформації.

РН12 Знати основи і розуміти принципи функціонування виробничого устаткування в галузі аграрного виробництва.

РН13 Обирати і застосовувати методи для вирішення типових спеціалізованих завдань, в галузі аграрного виробництва, а також необхідне устаткування та інструменти.

РН16 Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з виконанням необхідних розрахунків, конструюванням технічних об'єктів у предметній галузі аграрного виробництва.

РН17 Дотримуватися стандартів професійної етики.

РН19 Аналізувати економічні показники та робити висновки щодо покращення результатів діяльності підприємств в галузі аграрного виробництва.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Мобільні пристрої (смартфони, планшети) з доступом до мережі Інтернет, ноутбук, мультимедійний проектор, доступ до електронних бібліотечних ресурсів світу.

2. Організація навчання

Методи навчання

Для ефективного засвоєння дисципліни "Стандартизація та управління якістю продукції сільськогосподарського виробництва" застосовуються такі методи навчання:

1. Традиційні методи навчання:

- Лекції – подача теоретичного матеріалу щодо стандартів, методів контролю якості та систем управління якістю у аграрному виробництві.
- Практичні заняття – відпрацювання навичок застосування стандартів, проведення контролю якості продукції та аналізу невідповідностей.

2. Інтерактивні методи навчання:

- Кейс-метод – розгляд реальних ситуацій із впровадження систем управління якістю на сільськогосподарських підприємствах.
- Ділові ігри – моделювання процесів сертифікації продукції та проведення внутрішнього аудиту якості.
- Метод проектів – розробка студентами власних пропозицій щодо вдосконалення системи управління якістю на конкретних підприємствах.

3. Цифрові та дистанційні методи навчання:

- Мультимедійні презентації та відеолекції – візуалізація процесів стандартизації та контролю якості.
- Онлайн-платформи та тести – використання електронних ресурсів для самостійного вивчення матеріалу та перевірки знань.
- Використання спеціалізованого програмного забезпечення – ознайомлення з автоматизованими системами управління якістю (ISO, HACCP, ERP-системи).

4. Практико-орієнтовані методи:

- Дослідження – аналіз якості матеріалів і продукції, що використовується у аграрному виробництві.
- Виїзні заняття на виробництво – ознайомлення з реальними процесами контролю якості на аграрних підприємствах.
- Самостійна робота – підготовка аналітичних звітів, рефератів та рецензій на нормативно-правові документи зі стандартизації.

Застосування цих методів дозволяє студентам отримати як теоретичні знання, так і практичні навички, необхідні для роботи у сфері управління якістю сільськогосподарського виробництва.

Структура дисципліни

Назва теми	Кількість годин, відведених на:		
	Аудиторні заняття		Самостійна робота студента
	Лекції	Практичні	
Змістовий модуль 1 <i>Теоретичні основи стандартизації у сільськогосподарському виробництві</i>			
Тема 1. Вступ до дисципліни. Основні поняття та терміни.	2	2	4
Тема 2. Законодавчі та нормативні документи у сфері стандартизації у сфері сільськогосподарської продукції.	2	4	4

Тема 3. Міжнародні та національні стандарти (ISO, ДСТУ, HACCP, GlobalG.A.P.).	2	2	4
Тема 4. Органи сертифікації та їх функції.	2	4	4
Тема 5. Маркування та сертифікація сільськогосподарської продукції.	2	2	4
Разом за змістовим модулем 1.	10	14	20
Змістовий модуль 2 <i>Управління якістю продукції сільськогосподарського виробництва.</i>			
Тема 6. Основи управління якістю: принципи та підходи.	2	4	4
Тема 7. Системи управління якістю у сільському господарстві (ISO 9001, HACCP).	2	2	4
Тема 8. Методи контролю якості продукції рослинництва та	2	4	4
Тема 9. Впровадження стандартів екологічного виробництва (органічне землеробство, екологічна сертифікація).	2	2	4
Тема 10. Аудит та оцінка відповідності систем управління якістю в аграрному секторі.	2	4	4
Разом за змістовим модулем 2.	10	16	20
Загальна кількість годин	20	30	40

3. Система оцінювання

Система оцінювання навчальних досягнень студентів з дисципліни «Стандартизація та управління якістю продукції сільськогосподарського виробництва» ґрунтується на **компетентнісному підході**.

Навчальні досягнення майбутніх фахівців професійної освіти з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, що базується на принципі коопераційної звітності, обов'язковості та модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Форми оцінювання ОК:

Поточний контроль: Виконання тестових завдань (теоретичний блок), оцінка виконання практичних завдань, аналіз презентації, тощо.

Підсумковий контроль: модульна контрольна робота, письмовий/усний залік (теоретичні знання + аналіз практичних ситуацій), захист проєктних та самостійних робіт.

Такі критерії оцінювання забезпечують об'єктивність оцінки та стимулюють студентів до якісного засвоєння матеріалу.

Оцінювання кожного виду роботи студента відбувається за 4-бальною шкалою згідно критеріїв оцінювання навчальних досягнень студентів.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Характеристика знань і навичок студента
Відмінно (5)	Студент вільно володіє теоретичним матеріалом, правильно застосовує нормативні документи, міжнародні та національні стандарти, демонструє високий рівень практичних навичок у проведенні контролю якості продукції, аргументовано відстоює свою позицію та використовує професійну термінологію. Завдання виконані повністю, без помилок.
Добре (4)	Студент добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними поняттями та нормативними вимогами, здатний виконувати практичні завдання з контролю якості продукції з незначними неточностями. При відповідях допускає окремі неточності, які не впливають на загальний результат.
Задовільно (3)	Студент знайомий із базовими теоретичними поняттями, але допускає помилки при їх поясненні та застосуванні. Практичні завдання виконані частково або з помітними помилками. Аргументація відповідей недостатня, використання професійної термінології обмежене.
Незадовільно (2)	Студент не засвоїв основні поняття дисципліни, не орієнтується у нормативних вимогах, не володіє практичними навичками контролю якості продукції. Завдання виконані неправильно або відсутні. Відповіді фрагментарні, містять грубі помилки, відсутня логічність та професійна термінологія.

Підсумкова оцінка курсу є сумою балів, одержаних за окремі види навчальної діяльності: поточний контроль (оцінка рівня засвоєння тем для самостійного опрацювання, оцінка за виконання практичних робіт), підсумковий тестовий контроль за змістовними модулями, складання заліку.

Остаточна оцінка рівня знань складається з рейтингу з навчальної роботи, для оцінювання якої призначається 100 балів.

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Аудиторна робота		СРС	Підсумковий контроль
Практичні заняття	Модульний контроль		Залік
1-15	1 2	1 2	
Ваговий коефіцієнт: 0,50	0,2	0,2	0,1

*ВК (ваговий коефіцієнт) - числовий коефіцієнт (параметр), що відображає рівень значимості виду діяльності здобувача освіти, порівняно з іншими факторами, який впливає на загальну кількість балів і розподіляється окремо за кожний вид роботи (сума всіх вагових коефіцієнтів дорівнює 1).

Відповідність шкал оцінювання (національної та європейської (ECTS))

Оцінка ECTS	Середньозважений бал, що формує	Сума балів за 100 бальною шкалою	Національна оцінка		
	інтервальну шкалу	шкалою			
A	4,51-5,00	90-100	5	зараховано	<p><i>Відмінно</i> - студент демонструє високий рівень володіння теоретичними знаннями й практичними вміннями (дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 90% запитань, виконання практичних завдань та вправи є правильними, демонструє знання підручників, посібників, інструкцій, проводить узагальнення і висновки, акуратно оформляє завдання, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу). Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	5,00	100			
	4,95	99			
	4,90	98			
	4,85	97			
	4,80	96			
	4,75	95			
	4,70	94			
	4,65	93			
	4,60	92			
	4,55	91			
4,51	90				
B	4,01- 4,50	82-89	4	зараховано	<p><i>Добре</i> - студент демонструє достатній рівень оволодіння знаннями навчального матеріалу, вміннями та навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав всі практичні завдання з незначними недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	4,50	89			
	4,43	88			
	4,36	87			
	4,29	86			
	4,22	85			
	4,15	84			
	4,08	83			
4,01	82				
C	3,50-4,00	74-81	4	зараховано	<p><i>Добре</i> - студент демонструє середньо- достатній рівень володіння теоретичним матеріалом та готовності до оперування набутими вміннями й навичками (володіє знаннями матеріалу, але допускає помилки у формуванні термінів і категорій, проте за допомогою викладача орієнтується і знаходить правильні відповіді, був присутній на лекціях, має конспект лекцій чи реферати з основних тем курсу), виконав практичні завдання з недоліками. Студент своєчасно та у повному обсязі виконав навчальне навантаження.</p>
	4,00	81			
	3,92	80			
	3,85	79			
	3,78	78			
	3,71	77			
	3,64	76			
	3,57	75			
3,50	74				
B	2,86-3,49	64-73	3	зараховано	<p><i>Задовільно</i> - студент демонструє середній рівень володіння теоретичними знаннями, практичними вміннями й навичками (дає</p>
	3,49	73			
	3,42	72			
	3,35	71			<p>правильну відповідь не менше ніж на 64% питань, або на всі запитання дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які</p>
3,28	70				
3,21	69				

	3,14	68			виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	3,07	67			
	3,00	66			
	2,93	65			
	2,86	64			
Е	2,51-2,85	60-63	3		<i>Задовільно</i> - рівень володіння теоретичним матеріалом, практичними вміннями й навичками визначається нижче середнього (дає правильну відповідь не менше ніж на 60% питань, або на більшість запитань дає недостатньо обгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки, які виправляє за допомогою викладача. При цьому враховується наявність конспекту за темою завдань та самостійність. Студент своєчасно виконав практичні та контрольні тестові завдання по всім змістовним модулям на оцінку не менше ніж «задовільно».
	2,85	63			
	2,73	62			
	2,62	61			
	2,51	60			
ЕХ	2,00-2,50	35-59	2	не зараховано	<i>Незадовільно</i> - низький рівень володіння навчальним матеріалом, студент не спроможний опанувати практичні вміння без додаткових занять з дисципліни (дає правильну відповідь не менше ніж на 35% питань, або на всі запитання дає необгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.
Е	0,00-1,99	1-34	2		<i>Незадовільно</i> - низький рівень знань із дисципліни, відсутність практичних умінь і навичок (дає правильні відповідь менше ніж на 35% питань, або на більшу кількість запитань дає необгрунтовані, невичерпні відповіді, допускає грубі помилки. Має неповний конспект лекцій, не виконав практичні завдання. Студент не виконав навчальне навантаження.

4. Політика курсу

Базується на тому, що усі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту Глухівського НПУ ім. О. Довженка, Положення про Відокремлений структурний підрозділ «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка» та Правил внутрішнього розпорядку Коледжу, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності й толерантності.

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності: етичних принципів та визначених правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової діяльності відповідно

до «ПОЛОЖЕННЯ про забезпечення академічної доброчесності у Відокремленому структурному підрозділі «Професійно-педагогічний фаховий коледж Глухівського національного педагогічного університету імені Олександра Довженка»».

5. Інформаційне забезпечення

Список рекомендованих джерел

1. ДСТУ ISO 9001:2015 Системи управління якістю. Київ : Держстандарт України, 2015. 43 с.
2. HACCP Система аналізу ризиків і критичних контрольних точок. Київ : Видавничий дім, 2010. 75 с.
3. GlobalG.A.P. Глобальний стандарт належної сільськогосподарської практики. 2018. 120 с.
4. Закон України "Про стандартизацію". Київ, 2015. 35 с.
5. Методичні рекомендації щодо оцінки якості сільськогосподарської продукції / Наук.-техн. рада Мінагрополітики України. Київ, 2017. 68 с.
6. Стандарти і сертифікація в аграрному секторі / О. Б. Федоров, І. І. Петренко. Київ. : АгроІнформ, 2012. 142 с.
7. ISO 22000:2005 Система управління безпекою харчових продуктів. Київ : Держспоживстандарт України, 2007. 60 с.
8. ДСТУ 4161:2003 Сільськогосподарська продукція. Методи визначення залишкових пестицидів. Київ : МВС України, 2003. 104 с.
9. Коваленко В. М., Литвиненко О. В. Впровадження систем управління якістю на сільськогосподарських підприємствах / В. М. Коваленко, О. В. Литвиненко. Київ: АгроЕксперт, 2011. 200 с.
10. Шевченко О. І. Управління якістю сільськогосподарської продукції в умовах європейської інтеграції / О. І. Шевченко. Харків : Видавництво ХНУ, 2014. 156 с.
11. Міжнародні стандарти ISO в аграрному виробництві / В. Л. Бондаренко. Київ: НТУ, 2013. 88 с.
12. Єрмаков І. М. Стандартизація та сертифікація в аграрному секторі економіки / І. М. Єрмаков. Львів : Вища школа, 2012. 112 с.
13. Григорчук Т. М. Системи управління якістю в агропромисловому комплексі / Т. М. Григорчук. Одеса : АгроОлекс, 2015. 98 с.
14. Національний стандарт України ДСТУ 4662:2006 Сільськогосподарська продукція. Загальні вимоги до маркування. Київ : Держстандарт України, 2006. 40 с.
15. Семенова Л. О., Лебедев В. І. Методологія контролю якості продукції в аграрному секторі / Л. О. Семенова, В. І. Лебедев. Київ : Наукова думка, 2010. 158 с.